

Aan de Staatssecretaris

nota

Toezeggingen aan de leden Klaver, Van der Graaf en
Hagen in het Commissiedebat Externe Veiligheid van 11

TER BESLISSING

Datum

24 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/304117

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster D

Beslistermijn

26 oktober 2023

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 11 oktober is in het Commissiedebat Externe Veiligheid aan het lid Klaver toegezegd om in een brief voor het Commissiedebat Leefomgeving van 26 oktober na een gesprek met het RIVM onder meer in te gaan op de vraag van lid Klaver of er voor F-gassen en PFAS een sterker regime mogelijk is dan nu geldt voor de stoffen op de pZZS-lijst¹. Verder is aan het lid Van der Graaf toegezegd om in te gaan op de mogelijkheden voor omkering van de bewijslast (van de bevoegd gezagen naar de bedrijven). Tot slot is aan het lid Hagen toegezegd om in de brief nog aan te geven waarom in de regelgeving geen minimalisatieverplichting voor pZZS kan worden ingevoerd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen en aan de Kamer te zenden.

Kernpunten

Kernpunten

In de brief wordt aangegeven wat wel op korte termijn gedaan kan worden en op welke onderwerpen voor de wat langere termijn mogelijke verbeteringen en aanscherpingen worden onderzocht. De wens om emissies van mogelijk gevaarlijke chemische stoffen waar al wel sprake is van wetenschappelijke kennis zoveel mogelijk te voorkomen, wordt hiermee geadresseerd.

Het RIVM is verzocht om een in het proces van vergunningverlening concreet bruikbare onderbouwing voor F-gassen en PFAS te leveren. Het gaat dan om die PFAS die geen ZZS zijn; circa 90 PFAS zijn al wel ZZS en daarvoor rust op bedrijven een minimalisatieplicht. Het RIVM heeft aangegeven deze onderbouwing op korte termijn te kunnen leveren vanuit de gegevens die voor het traject van de PFAS restrictie zijn aangeleverd.

Op korte termijn kan verder aan de onderbouwing van vergunningen worden bijgedragen door gerichte ondersteuning van een samenwerkingsverband van Omgevingsdienst Nederland en het RIVM: de zogenaamde Try-out ZZS. Hierbij wordt ook gewerkt vanuit het Interbestuurlijk programma voor versterking van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Voor de langere termijn zal worden onderzocht of de onderbouwing van de PFAS-restrictie een grondslag kan bieden voor meer generieke regelgeving om deze emissies verder aan te pakken.

¹ pZZS: potentieel zeer zorgwekkende stoffen; ZZS: zeer zorgwekkende stoffen

Er wordt daarbij breder gekeken naar de juridische en wetenschappelijke opties die er al zijn en opties die aanvullend kunnen worden gecreëerd binnen het stelsel. Dit gaat ook over de rolverdeling tussen bedrijf en bevoegd gezag en de zogenaamde "omkering van de bewijslast". Er ligt nu al een aanzienlijke verplichting bij bedrijven om informatie aan te leveren voor vergunningen maar onderzocht wordt wat aanvullend kan worden gedaan binnen de bestaande regelgeving of vanuit mogelijke aanpassingen daarvan. Tot slot is in de brief aangegeven waarom de minimalisatieplicht voor ZZS niet ook generiek in regelgeving kan worden opgenomen voor alle stoffen op de pZZS-lijst. Daarbij is aangegeven wat nu dan wel kan met deze pZZS-lijst.

Krachtenveld

Vanuit bevoegde gezagen klinkt de roep om het instrumentarium rondom vergunningverlening te versterken. Dit betreft ook het toepassen van het voorzorgbeginsel, en meer specifiek de chemische stoffen die mogelijk gevaarlijk zijn zoals een deel van de stoffen van de pZZS-lijst. Vanuit de provincie Zuid-Holland is dit sterk naar voren gebracht, mede in het licht van de rechtszaak Chemours. U heeft daarover met twee gedeputeerden gesproken op 13 oktober en vervolgens op 23 oktober en afgesproken is om hierbij nauwer samen op te trekken vanuit de overheden.

Vanuit het bedrijfsleven is bij eerdere gelegenheden op hoofdlijnen steun uitgesproken voor het ZZS-emissiebeleid, hoewel men op een aantal punten in de uitvoering nog mogelijkheden zien voor verbetering. De steun betreft ook de inzet om dit beleid in de Europese Richtlijn Industriële Emissies verankerd te krijgen met het oog op een Europees gelijk speelveld.

Voor de algehele lijst pZZS ontbreekt een goede juridische grondslag om generiek een minimalisatieplicht te regelen. Daarom wordt onderzocht of dit voor specifieke groepen zoals de PFAS uit de PFAF-restrictie wel mogelijk is. In de praktijk blijkt slechts een deel van de pZZS-stoffen ZZS te zijn.

Achtergrond-informatie over gerelateerde Kamerbrieven en debatten

- Bij de algemene beschouwingen van 21 september 2023 is de motie Klaver c.s.² aangenomen.
- Op 29 september is een Kamerbrief³ uitgegaan met informatie over de mogelijkheden en onmogelijkheden rond de uitvoering van de motie. In die brief is ingegaan op het verzoek om potentieel zeer zorgwekkende stoffen (pZZS) wettelijk gelijk te stellen aan zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en op het verzoek om proactief juridische en financiële steun te bieden aan medeoverheden die juridische stappen zetten tegen Chemours en haar PFAS-vervuiling. Aangegeven is dat het eerste verzoek niet kan worden uitgevoerd en het tweede verzoek wel.
- In het Tweeminuten Debat Leefomgeving (TMD) van 3 oktober is de motie De Hoop ingediend waarin onder meer verzocht is om op korte termijn in overleg met bevoegde gezagen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in het licht van het voorzorgprincipe alles te doen wat mogelijk is om verdere gezondheidsrisico's tegen te gaan. U heeft die motie oordeel Kamer gegeven.

---

² KST 936420, nr 25

³ KST 36410, nr 25

Datum

24 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/304117

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster D

Aan

de Staatssecretaris

Bijlage(n)

1

- In de Kamerbrief van 6 oktober⁴ is, in aanvulling op de brief van 29 september, ingegaan op het beleid voor ZZS en op pZZS. Ook is aangegeven welke vervolgacties er zijn in relatie tot de motie Klaver, gelet ook op de inbreng van De Hoop tijdens het TMD van 3 oktober. Dit betreft onder meer nader onderzoek naar het juridische en praktisch-technische instrumentarium van het bevoegd gezag vanuit het Impulsprogramma Chemische Stoffen. Ook is de aanpak vanuit dit programma benoemd waarbij het RIVM via de liaisons samen met ODNL in de ZZS-Try-outs gerichte ondersteuning kan bieden. In complexe situaties zal dit via speciale Rapid Response Teams gaan plaatsvinden.

Datum

24 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/304117

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster D

Aan

de Staatssecretaris

Bijlage(n)

1

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
03	Kamerbrief met reactie op motie Klaver cs m.b.t. pZZS gelijkstellen aan ZZS, van 29 september 2023	De brief gaat in op de aangenomen motie. Uiteengezet wordt waarom pZZS niet aan ZZS gelijk kunnen worden gesteld en verder op de wijze waarop juridische en financiële steun wordt geboden aan medeoverheden (zoals bij Chemours)
04	Kamerbrief met nadere informatie, toelichting en acties op voorzorg en pZZS van 10 oktober 2023	In de brief wordt aangegeven waarom gelijkstelling van pZZS en ZZS niet houdbaar geregeld kan worden en wat dan wel kan worden gedaan om ervoor te zorgen dat bevoegde gezagen juridisch houdbaar in hun besluiten het voorzorgbeginsel kunnen toepassen bij potentieel zeer zorgwekkende stoffen. Ook wordt ingegaan op het proces daarbij.

Onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota
22 september 2023	Kamerbrief met reactie op motie Klaver cs m.b.t. pZZS gelijkstellen aan ZZS.

⁴ KST, 22343, nr 369

6 oktober 2023	Kamerbrief met nadere informatie, toelichting en acties op voorzorg en pZZS
----------------	--

Datum

24 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/304117

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &

Milieurisico's

Cluster D

Aan

de Staatssecretaris

Bijlage(n)

1